

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTEYEN : Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası

VEKİLİ : Av. Burak Sabuncu

DAVALI : Milli Eğitim Bakanlığı

İSTEMİN KONUSU : Davacı Sendika tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığınca alınan 03/03/2025 günlü, 127690706 sayılı Bakanlık Makam Oluru eki Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinlikleri ve Öğretim Faaliyetlerinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine İlişkin Yönerge'nin;

- 1- Yetki yönünden tamamının, bunun mümkün olmaması halinde,
- 2- 5. maddesinin 1. fıkrasının (a), (b), (e), (h), (ı), (j), (k), (ş) bentlerinin,
- 3- 6. maddesinin,
- 4- 8. maddesinin 1, 7, 8, 9, 10. fıkralarının,
- 5- 9. maddesinin 1, 3,4, 5, 6, 7,8. fıkralarının,
- 6- 10. maddesinin 1. ve 3. fıkralarının,
- 7- Geçici 2. maddesinin,
- 8- Yönergenin ekleri olan EK-1, EK-2, EK-3 formlarının iptali ve yürütmenin durdurulması talep edilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Dava konusu Yönergenin dayanağı olarak gösterilen 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun "Mesleki gelişim" başlıklı 19. maddesinin 5. fıkrasında yer alan, "Öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü uyarınca, bu alanda Bakanlık tarafından düzenlenen bir Yönetmelik bulunmadığından, bu konunun Yönerge ile düzenlenemeyeceği, dava konusu Yönergenin bu nedenle yetki yönünden hukuka aykırı olduğu; **dava konusu Yönergenin 5/1-a maddesi ile ilgili olarak**; bu maddede değerlendirme şeklinde ifade yer almış ise de, Yönergenin Teftiş Kurulu Başkanlığınca düzenlendiği de dikkate alındığında, amacının esasen denetim olduğu, denetimin de Yönergenin ekinde yer alan formlar üzerinden gerçekleşeceği, bu madde ile iş barışının, çalışma esaslarının, öğretmenin niteliğinin, müdür – öğretmen,

öğretmenler arası ilişkinin bozulacağı, bu maddenin öğretmenin ihtisas mesleğine ve akademik özerklik ilkesine aykırı olduğu, öğretmenler arasında hiyerarşik bir üstünlük bulunmadığı, bir öğretmenin başka bir öğretmenin yetkinliğini belirleme yetkisine sahip olmadığı, bunun okul müdürü için de geçerli olduğu, okul müdürüne verilen yetkinin idari bir denetim olduğu, okul müdürünün öğretmenin pedagojik ve akademik yetkinliğinin denetimini yapmasına olanak bulunmadığı; örneğin, yabancı dil bilmeyen okul müdürünün bu dersle ilgili sağlıklı değerlendirme yapamayacağı, bu denetimin çağdaş öğretim temel ilkelerine de aykırı olduğu, bir öğretmen atanmış ise akademik bilgiye sahip olduğunun kabulü gerektiği, Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 9. maddesinde, okul müdürünün görev ve yetkilerini belirlendiği, bu maddede okul müdürüne denetim görevi verilmediği, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurulları ve Zümre Yönergesi'nin 11. ve 12. maddelerinde zümre başkanın nasıl belirleneceğinin düzenlendiği, MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 111. maddesinde, zümre öğretmenler kurulunun düzenlendiği, bu düzenlemelerde zümre başkanına denetleme/değerlendirme yetkisinin verilmediği, dava konusu Yönerge nedeniyle zümre başkanının seçiminin siyasileşeceği, zümre başkanının okul müdürünün görüşüne aykırı olarak değerlendirme yapmasının fiilen mümkün olamayacağı, değerlendirmeye yönelik olarak itiraz mekanizmasının mümkün olmadığından bunun dava açılmasına sebep olacağı, uygulamanın mobbinge dönüşeceği, düzenlemenin kamu yararı ve hizmet gereklerine, ölçülülük ve gereklilik ilkelerine aykırı olduğu; **dava konusu Yönergenin 5/1-b maddesi ile ilgili olarak;** uygulamanın baskı aracı olacağı gibi ciddi iş yükünü artıracığı; **dava konusu Yönergenin 5/1-e maddesi ile ilgili olarak;** değerlendirmenin tek bir ders saat içerisinde yapılmasının mümkün olmadığı, öğretmenin gerçek potansiyelini bir saat içerisinde ortaya koyan bir verinin kabul edilemeyeceği, bunun bilimsel bir veri olamayacağı, uygulamanın hayatın olağan akışına aykırı olduğu; **dava konusu Yönergenin 5/1-h ve 5/1-ı maddeleri ile ilgili olarak;** okul temelli mesleki gelişim planlaması kavramının son derece soyut, belirsiz ve hiçbir objektif kriteri olmayan bir kavram olduğu, planın ne olacağı, neleri kapsayacağı, ne kadar süreyle uygulanacağına dair bir ölçütün bulunmadığı, mesleki ve akademik değerlendirme yapması mümkün olmayan okul müdürünün mesleki gelişim planını hazırlamasının da mümkün olmadığı, okul müdürünün bu yönde bir eğitimi ve uzmanlığının bulunmadığı; **dava konusu Yönergenin 5/1-j ve 5/1-k maddeleri ile ilgili olarak;** sistemin çağdaş öğretim sistemine aykırı olduğu, öğretimin teknik bir süreç olmadığı, yaratıcı ve etkileşimli bir sanat olduğu, sabit kurallara bağlanmasının mümkün olmadığı, tek tip formlarla değerlendiremeyeceği, anılan formlarda bütün sınıfların birbiriyle eşit imkanlara sahipmiş gibi düşünüldüğü, oysa ki bir sınıf 15 kişiden oluşurken başka bir sınıfın 55 kişiden oluştuğu, özellikle branş öğretmenleri açısından öğrenci değerlendirmesinin zor olduğu,

tek tip formların bu açıdan gözden geçirilmesi gerektiği;

dava konusu Yönergenin 5/1-ş maddesi ile ilgili olarak; bu maddede, ücretli öğretmenlerin değerlendirme sonucuna göre gelişime ihtiyacı olduğunun belirlenmesi durumunda ne yapılacağının düzenlemesine rağmen, ücretli öğretmenlerin "kabul edilebilir" ya da "geliştirilmesi gerek" olarak belirlenmesi durumunda ne yapılacağının düzenlenmediği; **dava konusu Yönergenin 6. maddesi ile ilgili olarak;** 1. fıkradaki düzenlemeyle ilgili itirazlarının Yönergenin 5/1-a maddedeki itirazlarıyla aynı olduğu; 2. fıkra açısından, bu düzenleme ile yetkin olmayan öğretmen atandığının peşinen kabul edildiği, öğretmenin sınıf içinde devlet tarafından yetkinliği onaylanmış bir kamu görevlisi olduğu, bu madde ile kusurlu hizmet verildiğinin kabul edildiği; **dava konusu Yönergenin 8/1 maddesi ile ilgili itirazlarının 5/1-a ve b maddelerdeki itirazlarla aynı olduğu;** **dava konusu Yönergenin 8/7 ve 8/8 maddelerindeki itirazlarının 5/1-h maddesindeki itirazlarıyla aynı olduğu;** **dava konusu Yönergenin 8/9 ve 8/10 maddeleri ile ilgili olarak;** bu maddelerin mesleğin etiğine aykırı maddeler olduğu, bir öğretmenin bir başka öğretmeni denetim ve gözetim görevinin olmadığı, rehberlik görevinin belirsiz olduğu; **dava konusu Yönergenin 9/1 maddesi ile ilgili itirazlarının 5/1-a maddedeki itirazlarıyla aynı olduğu,** müfettişlerin öğretmenlerin üzerinde akademik mesleki ve pedagojik bir değerlendirme yapmasına olanak veren kanuni yetki ve görev bulunmadığı; 9/3 maddesi ile ilgili itirazlarının 5/1-j maddedeki itirazlarla aynı olduğu; 9/4 maddesi ile ilgili itirazlarının 5/1-h maddedeki itirazlarıyla aynı olduğu; 9/6 maddesi açısından, onaylı ders denetimi kavramının belirsiz, sonuçları itibarıyla neye karşılık geleceğinin çerçevesinin meçhul olduğu, başlatılacak gerekli iş ve işlemlerin de belirsiz olduğu, 9/7 ve 9/8 maddelerindeki itirazlarının 8/9 ve 8/10 maddelerindeki itirazlarıyla aynı olduğu; **dava konusu Yönergenin 10/1 ve 10/3 maddeleri ile ilgili itirazların 5/1-h maddesindeki itirazlarıyla aynı olduğu;** **dava konusu Yönergenin Geçici 2. maddesi ile ilgili olarak;** kademeli geçiş sisteminin, öğretmenler arasında eşitsizliğe sebep olacağı, aynı okulda bile bazı öğretmenlerin değerlendirilip gelişim planına alınmasının, diğerinin ise belirsiz bir sürede bu sistemin dışında bırakılmasının öngörüldüğü iddia edilmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :

2024 yılında uygulamaya giren Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programının okul öncesi, 1, 5, hazırlık ve 9 sınıflara kademeli olarak uygulanmaya başlandığı, bu programın öğretmenlerce uygulanma durumlarının sınıf içinde izlenmesi, değerlendirilmesi ve rehberlikte bulunulması amacıyla Yönergenin yürürlüğe konulduğu, Anayasa'nın 42. maddesinde eğitimin devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağının düzenlendiği, 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 5. maddesinde öğretmenlerin meslektaşları ile işbirliği yapacağı, mesleki

açından kendini geliştireceğinin düzenlendiği; 6. maddesinde, yöneticilere denetim ve liderlik görevinin verildiği, "Mesleki gelişim" başlıklı 19. maddesinde, Bakanlıkça mesleki gelişim faaliyetlerinin yapılacağı, yapılan mesleki faaliyetlerinin düzenli olarak izleneceği, değerlendirileceği ve değerlendirme sonuçlarının dikkate alınacağının düzenlendiği, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Görevler" başlıklı 301. maddesinde, Milli Eğitim Bakanlığına denetleme, geliştirme, tasarlama, araştırma ve rehberlik görevlerinin verildiği, 320. ve 326. maddelerinde teftiş kurulunun görev ve sorumluluklarının düzenlendiği, 508. maddede İdarelerine düzenleme yapma yetkisinin verildiği, MEB Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 78. maddesi ile MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 94. maddesinde, müdürün yetki ve görevleri arasında, yılda en az bir defa öğretmenleri değerlendireceği, izleyeceği ve rehberlik edeceğinin belirtildiği, bu görevlerin usul ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceğinin düzenlendiği, MEB Eğitim Kurumları ve Zümreleri Yönetmeliği'nin 13/10 maddesinde izlemeye ve değerlendirme ve rehberlik çalışmalarına zümre başkanlarının da katılacağının düzenlendiği, 7528 sayılı Kanun'un 19/5 maddesinde yer alan, mesleki gelişim için yapılacak iş ve işlemlerin Yönetmelikle belirleneceğine ilişkin hüküm uyarınca MEB Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği'nin yürürlüğe konulduğu; dava konusu Yönergenin 5. maddesinde okul temelli mesleki gelişim planı hazırlama ve uygulama çalışmalarının Bakanlıkça yayımlanan ilgili mevzuat doğrultusunda yürütüleceğinin belirtilmesi suretiyle anılan Yönetmeliğe atıf yapıldığı; özetle, dava konusu Yönergede de Kanun maddesine uygun şekilde, mesleki gelişim faaliyetinin Bakanlıkça yayımlanan mevzuat çerçevesinde yürütüleceğinin belirtildiği ve bu hususta bir düzenlemeye gidilmediği, bu itibarla Yönergenin iptali isteminde davacı sendikanın hukuki yararının bulunmadığı;

Dava konusu Yönergenin 5/1-a maddesi ile ilgili olarak; 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 6. maddesi, MEB Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 77, 78. maddeleri ile MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 39, 94. maddeleri uyarınca, okul müdürünün izlemeye, değerlendirmeye ve rehberlik etmeye yetkili olduğu, Yönerge bir bütün olarak değerlendirildiğinde, değerlendirmede kullanılan 8 izleme alanına, her izleme alanına ait 1 standarda ve her standarda ait göstergelere yer verildiği, okul müdürünün de öğretmenler arasından seçildiği, öğretmenlik formasyonuna sahip olduklarından izleme ve değerlendirme yapması açısından herhangi bir sakıncanın bulunmadığı, davacı sendikanın Yönergenin çağdaş öğretim ve denetim ilkelerine aykırı olduğuna ilişkin iddiasının aksine, çağdaş denetim sistemi doğrultusunda, öğrenciye, öğretmene ve yöneticiye yardımcı olan, yol gösteren, geliştiren sistemin Türk eğitim sistemine kazandırılmasının hedeflendiği, dünya genelinde bu yönde uygulamaların olduğu; atanmış öğretmenin yeterliliğinin sorgulandığı davacı

sendika tarafından iddia edilmekte ise de, gelişen teknoloji ve dijitalleşme, işgücü piyasasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi gibi hususların, öğretmenlerin niteliğinin artırılması gerekliliğini ortaya çıkardığı, Yönerge yürürlüğe konulmadan önce de derslerin izlendiği ve değerlendirildiği, davacı sendika tarafından ilk defa bu uygulamanın yapıldığına ilişkin bir algı oluşturulmaya çalışıldığı, MEB Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin 58. maddesinde, denetim sürecinde mesleki yetersizliği tespit edilen öğretmenlerin ders denetimlerinin plan doğrultusunda yapılacağının düzenlendiği; dolayısıyla, Yönergeden önce de okul müdürü ile müfettişlerin derslerin izlenmesi ve rehberlikte bulunmasının mevzuatta yer aldığı, zümre başkanının başka bir öğretmeni denetlemegörevinin olmadığına ilişkin iddiayla ilgili olarak; Yönerge ile zümre başkanına denetleme görevinin verilmediği, öğretmenin kendisi ile beraber planlanan izleme ve değerlendirme faaliyetinin denetleme olarak gösterilmek suretiyle çarpıtıldığı, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurulları ve Zümre Yönergesi'nin 13. maddesinde izleme ve değerlendirmeye ilişkin düzenlemelerin yer aldığı; dolayısıyla bu düzenlemenin üst hukuk normlarına ve çağdaş eğitim sistemlerine uygun olduğu, zümre başkanı seçiminin siyasileşeceği iddiasına ilişkin olarak; Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurulları ve Zümre Yönergesi'nin 12. maddesinde, zümre başkanının nasıl seçileceğinin düzenlendiği, zümre başkanının sınıf içi değerlendirmeye katılmasıyla zümre başkanı olmak için istekli sayısının artacağı, aday olan öğretmenler arasından alanında en iyi olanların seçilmesinin sağlanacağı, bu durumun da eğitime katkı sağlayacağı, zümre başkanının, müdürünün görüşünün hilafına tarafsız ve bağımsız olarak değerlendirme yapamayacağı yönündeki iddianın da yersiz olduğu, kaldı ki okul müdürünün değerlendirilmesinin dış değerlendirmeyle yapılacağından, okul müdürünün Yönergeye aykırı davranması halinde müeyyide ile karşı karşıya geleceği; **dava konusu Yönergenin 5/1-b maddesi ile ilgili olarak**; bu maddenin MEB Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 78. maddesi ile MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 94. maddesine uygun olduğu; **dava konusu Yönergenin 5/1-e maddesi ile ilgili olarak**, davacı sendika tarafından değerlendirmenin bir ders saati içerisinde yapılmasının uygun bir veri sağlamayacağı iddia edilmekte ise de; uygulamanın temel amacının, öğretim programının uygulayıcısı olan öğretmenin gelişimine katkı sağlayarak öğrencilere kaliteli eğitim-öğretim fırsatlarının sunulması olduğu; bu doğrultuda öğretmenlerin zayıf yönlerinin tespit edilerek mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve giderilmesinin yanı sıra, güçlü yönlerinin de keşfedilerek öğretmenler arasında işbirlikli mesleki öğrenmenin teşvik edilmesi olduğu; dolayısıyla, okul gelişiminde sürdürülebilirliğinin sağlanmasının hedeflendiği, cezalandırma ve ya olumsuz bir yaptırım öngörmeyen uygulamanın en az bir saat yapılmasının öğretmenler için sorun oluşturmayacağı; öte yandan, bir saat sürenin yalnızca öğretmenin sınıf içi etkinlikleri için öngörüldüğü,

Yönergenin 5/1-d ve ğ maddeleri uyarınca bir saat değerlendirmeden sonra toplantı yapılacağı ve bu toplantılarda öğretmenin yaptığı diğer çalışmaların değerlendirileceği; **dava konusu Yönergenin 5/1-h maddesi ile ilgili olarak;** okul temelli mesleki gelişim planı kavramının soyut olduğu iddia edilmekte ise de; bu hususun Bakanlıkça yayımlanan ilgili mevzuata göre yapılacağının düzenlendiği ve bununla MEB Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği'ne atıf yapıldığı, bu Yönetmelikte eğitim süreci ile ilgili belirsiz bir durum söz konusu olmadığı; **dava konusu Yönergenin 5/1-ı maddesi ile ilgili olarak;** okul müdürünün bu işlemleri yapmasında mevzuatta bir hüküm bulunmadığı iddia edilmekte ise de; 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 6. maddesinde yöneticinin görev sorumluluklarının yer aldığı, düzenlemenin MEB Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 78. maddesi ile MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 39. maddesine uygun olduğu; **dava konusu Yönergenin 5/1-j, 5/1-k maddelerinde yer alan tek tip formun değerlendirme için uygun olmadığına ilişkin olarak;** öğretmenin sahip olması gereken yeteneklerin öğretmenden öğretmene değişmeyeceği, durumsallık ilkesi gereği çalışılan bölge, şehir, okul durumunun zaten göz önünde bulundurulduğu, her bir öğretmen için form hazırlanmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğu, öğretmenin ders verdiği öğrenciyi tanıması hususunda bir çok sınav ve veli toplantıları yapıldığı, şayet öğretmenin öğrenciyi tanımadan not verildiği davacı sendika tarafından iddia ediliyorsa bu durumda bütün notların sakat olacağı, zaten değerlendirmedeki amacın Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programlarının öğretmenlerce nasıl uygulandığının belirlenmesi için yapıldığı, bunun için göstergelerin hazırlanmasında söz konusu öğretim programından faydandırıldığı; **dava konusu Yönergenin 5/1-ş maddesi ile ilgili olarak;** ders ücreti karşılığında çalışan öğretmenler ile aday öğretmenler Yönergenin tanımlar başlıklı 4. maddesindeki öğretmen tanımı içine girmediğinden okul temelli mesleki gelişim programı kapsamı dışında bırakıldığı, ders ücreti karşılığı çalışan personel için MEB Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar'ın 9. maddesine göre çalıştırıldığı ve başka bir düzenlemenin mevcut olmadığı, durumlarının sürekli olmaması ve belirsizlik içermesi nedeniyle okul temelli mesleki gelişim programının yapılması imkansız olduğundan böyle bir düzenlemeye gidildiği; **dava konusu Yönergenin 6. maddesi uyarınca atanan öğretmenlerin yetersizliğinin kabul edildiği iddiasıyla ilgili olarak;** gelişen dünya ve gelişen teknolojilerin mesleki eğitimi zorunlu hale getirdiği, zaten denetim sürecinin daha önce de olduğu gibi Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütüldüğü; **dava konusu Yönergenin 8/1 maddesi ile ilgili olarak,** 5/1-a ve b maddelerindeki savunmalarının geçerli olduğu; **dava konusu Yönergenin 8/7 maddesi ile ilgili olarak,** bu fıkranın birinci cümlesine ilişkin savunmanın 5/1-h maddesindeki savunmayla aynı olduğu, ikinci cümlesine ilişkin olarak hizmet içi eğitimin belirsiz olduğu iddia edilmekte ise de;

eğitimin daha önce anlatıldığı üzere belirsiz olmadığı, daha öncede değinildiği üzere bu hususta MEB Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği'ne atıf yapıldığı; diğer taraftan, 2025 Haziran ayında yapılan değişiklikle 8/7 maddesinde yer alan ikinci ve üçüncü cümleler Yönergeden çıkarıldığından davanın bu kısmının konusuz kaldığı; **dava konusu Yönergenin 8/8 maddesinde yer alan onaylı ders denetiminin neye karşılık geldiğinin belirsiz olduğu, sonucunda ne yaptırım uygulanacağına netleştirilmediği iddiası ile ilgili olarak;** MEB Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin 58. maddesi uyarınca öteden beri derslerin izlendiği ve denetlendiği, mucipli ders denetimlerin şikayet üzerine yapıldığı, Yönerge ile geliştirilmesi gereken öğretmenin eğitime alınıp ikinci kez izlendikten sonratekrar geliştirmesi gerektiğine ilişkin sonucun çıkması halinde onaylı ders programına alınmasına yönelik bir çabanın öngörüldüğü, dolayısıyla şikayet konusu olabilecek hususların önceden belirlenerek önüne geçilmesinin öğretmenin lehine olduğu, bunun da Bakan onayına dayalı olarak yapıldığı, bu düzenlemenin MEB Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin 58/12 maddesine uygun olduğu; **dava konusu Yönergenin 8/9 ve 8/10 maddelerinde yer alan yeterli kabul edilen öğretmenin rehberlik faaliyetlerine katılması hususunda mevzuatın bulunmadığına ilişkin iddia ile ilgili olarak;** bu düzenlemeyle öğretmenlerin rehberlikte bulunmaları ve bu sayede gerektiğinde çözüm alternatifleri sunmalarının amaçlandığı, MEB Eğitim Kurumları ve Zümreleri Yönetmeliği'nin yaklaşık iki yıldır yürürlükte olduğu ve tam tersine öğretmenler arasında mesleki işbirliği hususunda öğretmenin teşvik edilmesi yolunda adımların atıldığı, rehberlik görevinin zorunlu olmadığı, isteğe bağlı olduğu, başarı belgesi verilmesinin teklif edilmesinin başarı belgesi verileceği anlamına gelmediği, Milli Eğitim Bakanlığı Personeline Başarı, Üstün Başarı ve Ödül Verilmesine Dair Yönerge'de başarı belgisinin hasıl verileceğinin düzenlendiği, davacı sendikanın bu maddenin iptali isteminde hukuki yararının bulunmadığı, dava konusu Yönergenin 9/1, 3, 4, 5, 6, 7, 8. maddelerinin MEB Teftiş Kurulu Yönetmeliği ile MEB Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'ne uygun olduğu savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Sevgi Aydın Dolu

DÜŞÜNCESİ : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince; davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma için verilen süre geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldiği görülmekle yeniden incelenerek gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Davacı Sendika tarafından, MilliEğitimBakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığınca alınan 03/03/2025 günlü, 127690706 sayılı Bakanlık Makam Oluru eki Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinlikleri ve Öğretim Faaliyetlerinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine İlişkin Yönerge'nin yetki yönünden tamamının, bunun mümkün olmaması halinde, 5. maddesinin 1. fıkrasının (a), (b), (e), (h), (ı), (j), (k), (ş) bentlerinin, 6. maddesinin, 8. maddesinin 1, 7, 8, 9, 10. fıkralarının, 9. maddesinin 1, 3,4, 5, 6, 7, 8. fıkralarının, 10. maddesinin 1. ve 3. fıkralarının, Geçici 2. maddesinin, Yönergenin ekleri olan EK-1, EK-2, EK-3 formlarının iptali ve yürütmenin durdurulması talep edilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. maddesinde; kimsenin, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı, öğrenim hakkının kapsamının kanunla düzenleneceği; eğitim ve öğretimin, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı hükmüne yer verilmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 301. maddesinde Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetkileri arasında; *"a) Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlakî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek, b) Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek, c) Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek, ç) Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak, belirlenen politikaları uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek, d) Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, belirlenen politikaları uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek, e) Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını*

koordine etmek,..." şeklinde görevler sayılmış; 320. maddesinde, Teftiş Kurulu Başkanlığının görevleri olarak: "a) Bakanlığın görev alanına giren konularda Bakanlık personeline, Bakanlık okul ve kurumlarına, özel öğretim kurumlarına ve gerçek ve tüzel kişilere rehberlik etmek, b) Bakanlığın görev alanına giren konularda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile gönüllü kuruluşlara, faaliyetlerinde yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek, c) Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle iş birliği içinde yapmak, süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgili birimlere ve kişilere iletmek,ç) Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini yapmak, d) Her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim, değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini yürütmek,..."sayılmış; 508. maddede ise bakanlığın görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabileceği hükmüne yer verilmiştir.

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Öğretmen ve yöneticilerin; a) Nitelikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi, b) Atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemelerinde liyakat ve kariyer esaslarına uyulması, c) Eğitim öğretim faaliyetleri ve meslekleriyle ilgili kararlara katılımlarının teşvik edilmesi ve bunun için uygun ortamların sağlanması, ç) Mesleğe giriş öncesinde yetiştirilmelerinin ve meslek içinde sürekli gelişimlerinin sağlanması,esastır."

"Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları" başlıklı 5. maddesinde; "(1) Öğretmenler; ... g) Eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması için meslektaşlarıyla iş birliği yapar ve eğitim kurumu yönetimine destek verir. ğ) Görev yaptığı eğitim kurumundaki eğitim öğretim faaliyetlerini ve sorumluluklarını aksatmadan mesleki açıdan kendini geliştirir.(2) Öğretmenler; derse girmek, nöbet tutmak, merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak, öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek, uygulama gerektiren eğitimleri koordine etmek ve eğitim öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir. ... (4) Öğretmenlerin bu maddede belirtilen hak, ödev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar ile

eğitim öğretim süreçlerindeki diğer görevleri okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

"Yöneticilerin ödev ve sorumlulukları" başlıklı 6. maddesinde; "(1) Yöneticiler; a) Anayasa, kanunlar ve ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak yönetim ve denetim görevlerini yürütür. b) Eğitim öğretim programlarının amaçlarına uygun yürütülmesini sağlar ve öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimine yönelik çalışmalara liderlik eder. c) Eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir ortamda yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır. ç) Eğitim kurumunun sürekli gelişim göstermesi ve eğitim öğretimin kalitesinin yükselmesi için çaba gösterir ve bu amaçlar doğrultusunda tüm kaynakların etkin, etkili ve verimli kullanılmasını sağlar. d) Öğretmen ve diğer çalışanların ilgi ve yeteneklerini, görev ve sorumluluklarını esas alarak iş bölümü yapar ve tüm çalışanlara görevlerinin ifasında rehberlik eder. (2) Yöneticilerin bu maddede belirtilen ödev ve sorumluluklarına ilişkin hususlar okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.";

"Mesleki gelişim" başlıklı 19. maddesinde; "(1) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerinde sürekliliği sağlamak üzere planlı, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalarla bütünleşik mesleki gelişim faaliyetleri düzenlenir. Bu faaliyetler, merkezî veya mahallî olarak gerçekleştirilebilir. (2) Öğretmen ve yöneticilere yönelik düzenlenecek mesleki gelişim faaliyetleri; talep ve ihtiyaçlara, eğitim alanında yaşanan değişim ve gelişmeler ile Bakanlık politikalarına uygun olarak belirlenir. (3) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki gelişimleri için görev yaptıkları okul türü ve kademesi ile atama alanları dikkate alınarak beşer yıllık dönemleri içeren bireysel mesleki gelişim planları hazırlanır. (4) Mesleki gelişim faaliyetleri düzenli olarak izlenir, değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları planlanacak mesleki gelişim faaliyetlerinde dikkate alınır. (5) Öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."hükümleri yer almıştır.

11/04/2023 günlü, 32160 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin "Denetim hizmetlerinin kapsamı, çeşitleri ve uygulanması" başlıklı 58/2-(h) maddesinde ve 01/03/2022 günlü, 31765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin 65/2-(h) maddesinde; *"Ders denetimi; öğretmenin alanındaki yeterliliğinin; hazırlık ve planlama, uygun öğretim yöntem ve tekniklerini kullanabilme, etkinliklere yer verebilme, ölçme ve değerlendirme, sınıf yönetimi ve pedagojik esaslara uygunluk durumu ile öğrencilerin öğretim programında öngörülen kazanımlara ulaşma düzeyinin incelenip değerlendirilmesidir."* hükmüne yer

verilmiştir.

07/09/2013 günlü, 28758 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Müdür, görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 78/4-(d) maddesinde; *"Öğretmenlerin performanslarını artırmak amacıyla sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerini, her öğretim yılında en az bir defa izler, değerlendirir ve mesleki gelişimlerine yönelik rehberlikte bulunur. Yapılacak izleme, değerlendirme ve rehberliğe yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir."* hükmüne; 26/07/2014 günlü, 29072 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 94/2. maddesinde; *"Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artırmak amacıyla her ders yılında en az bir kez, sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetleri izlenir, değerlendirilir ve öğretmenlere rehberlikte bulunulur. Bu izleme, değerlendirme ve rehberlik çalışmalarının kimler tarafından yapılacağı ve yapılacak çalışmalara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir."* hükmüne yer verilmiştir.

12/02/2025 günlü Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurulları ve Zümreleri Yönergesi'nin 13/10. maddesinde; *"Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla her ders yılında en az bir defa müdür tarafından gerçekleştirilen izleme, değerlendirme ve rehberlik çalışmalarına, ihtiyaç duyulması hâlinde ilgili zümre başkanı da katılır."* hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinlikleri ve Öğretim Faaliyetlerinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine İlişkin Yönerge'nin "Dayanak" başlıklı 3. maddesinde; "Bu Yönerge; 10/10/2024 tarihli ve 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu, 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 11/4/2023 tarihli ve 32160 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği, 1/3/2022 tarihli ve 31765 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği, 7/9/2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Yönerge'nin dava konusu maddelerine aşağıda yer verilmiştir.

"Temel İlkeler" başlıklı 5/1. maddesi; *"a) İç değerlendirme, okul müdürü/okul müdürü başkanlığında zümre başkanı/danışman öğretmen tarafından yapılır. b) İç değerlendirmenin bir ders yılı içerisinde en az bir kez yapılması esastır.... e) İzleme ve değerlendirmenin bir ders saati içerisinde yapılması esastır. Değerlendiriciler, ders başlarken öğretmenle birlikte sınıfa*

girer ve ders bitiminde öğretmenle birlikte sınıftan ayrılır... h) İç ve/veya dış değerlendirme neticesinde mesleki gelişime ihtiyacı olduğu kanaatine ulaşılan öğretmen için ihtiyaç duyulan izleme alan/alanlarında okul temelli mesleki gelişim planlaması yapılır, ayrıca öğretmen ihtiyaç duyulan izleme alan/alanlarında hizmet içi eğitim programına alınır. ı) Öğretmenin mesleki gelişim ihtiyacının giderilmesine yönelik okul temelli mesleki gelişim planının hazırlanması, uygulanması ve takibinden okul müdürü sorumludur... j) İç ve dış değerlendirme, bu Yönerge ekinde yer alan EK-1 "İzleme ve Değerlendirme Formu"ndaki izleme alanlarına bağlı standartlar ve göstergeler doğrultusunda yapılır. k) Öğretmenlerin sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesinde MEBBİS veri tabanında bulunan ekteki EK-1 form ile EK-2 ve EK-3 raporlar kullanılır. ...ş) Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek ders Saatlerine İlişkin Kararın 9'uncu maddesinin 1'nci fıkrasının a-2 bendi kapsamında ders ücreti karşılığında görevlendirilenlerin iç ve/veya dış değerlendiriciler tarafından yapılan sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerini izleme ve değerlendirme çalışmaları sonucunda, gelişime ihtiyacı olanlarla ilgili gerekli tedbirler okul müdürü ve yetkili makamlarca alınır."

6. maddesi; "(1) Öğretmenlerin bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlamak ve öğrencilere daha kaliteli eğitim-öğretim fırsatları sunmak amacıyla sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetleri izlenir ve değerlendirilir.

(2) İzleme ve değerlendirmede amaç; öğretmenlerin zayıf yönlerini tespit ederek mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirleyip giderme ve güçlü yönlerini keşfederek öğretmenler arasında işbirlikli mesleki öğrenmeyi teşvik etmek suretiyle okul gelişiminde sürdürülebilirliği sağlamaktır."

"İç Değerlendirme" başlıklı 8. maddesi; "(1) İç değerlendirme okul müdürü/okul müdürü başkanlığında zümre başkanı/danışman öğretmen tarafından yapılır. İç değerlendirme kapsamında öğretmenlerin sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetleri ders yılı içerisinde en az bir defa izlenir ve değerlendirilir... (7) İzleme ve değerlendirme sonucunda öğretmen hakkında "Kabul Edilebilir" ve/veya "Geliştirilmesi Gerek" kanaatine ulaşılan izleme alanlarında, öğretmen için okul temelli mesleki gelişim planı yapılır. Ayrıca öğretmenin valilik/Millî Eğitim Akademisi tarafından düzenlenen/düzenlenecek hizmet içi eğitim programlarına alınması yönünde teklifte bulunulur. Mesleki gelişim planı doğrultusunda yapılan çalışmalar tamamlandıktan sonra öğretmen, iç değerlendiriciler tarafından tekrar izlenir ve değerlendirilir. Yapılan ikinci izleme ve değerlendirmede, öğretmenin ilk izleme ve değerlendirmede mesleki gelişim ihtiyacı olduğu belirlenen izleme alan/alanlarında gelişim göstermediği kanaati ortaya çıkarsa, bu izleme alanları için hazırlanan mesleki gelişim planı revize edilerek planın uygulanmasına devam edilir. -(7) (Değişik: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) İzleme

ve değerlendirme sonucunda öğretmen hakkında “Kabul Edilebilir” ve/veya “Geliştirilmesi Gerek” kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında, öğretmen için okul temelli mesleki gelişim planı yapılır. Ayrıca, “Geliştirilmesi Gerek” olduğu kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında öğretmenin hizmet içi eğitim programına alınması önerisinde bulunulur. “Kabul Edilebilir” kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında da öğretmenin hizmet içi eğitim programına alınması önerisinde bulunulabilir.- (8) İzleme ve değerlendirme sonucunda öğretmen hakkında tüm izleme alanlarında “Geliştirilmesi Gerek” kanaatine ulaşılması durumunda, öğretmen için okul temelli mesleki gelişim planı yapılır. Ayrıca öğretmenin, valilik/Milli Eğitim Akademisi tarafından düzenlenen/düzenlenecek hizmet içi eğitim programlarına alınması yönünde teklifte bulunulur. Mesleki gelişim planı doğrultusunda yapılan çalışmalar tamamlandıktan sonra öğretmen, iç değerlendiricilerce tekrar izlenir ve değerlendirilir. Yapılan ikinci izleme ve değerlendirmede de öğretmen hakkında tüm izleme alanlarında “Geliştirilmesi Gerek” kanaatine ulaşılması durumunda gerekçeleriyle birlikte öğretmen için onaylı ders denetimi talebinde bulunulur. (9) İzleme ve değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında “Yeterli” olduğu kanaatine ulaşılan öğretmenlerden istekli olanlara okul temelli mesleki gelişim çalışmalarında rehberlik yapma görevi verilebilir. Rehberlik görevi öncelikle mesleki gelişim ihtiyacı olduğu kanaatine ulaşılan öğretmenle aynı veya üst kariyer basamağında bulunan öğretmenlere verilir. -(9)(Değişik: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) İzleme ve değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında “Yeterli” düzeyde değerlendirilen öğretmenlerden istekli olanlara, rehberlik görevinde bulunabileceğine kanaat getirilen izleme alan/alanlarında okul temelli mesleki gelişim çalışmalarında rehberlik yapma görevi verilebilir.- (10) İzleme ve değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında “Yeterli” olduğu kanaatine ulaşılan ve istekli olarak okul temelli mesleki gelişim planı çerçevesinde rehberlik görevi alarak bu görevi tamamlayan öğretmene Millî Eğitim Bakanlığı Personeline Başarı, Üstün Başarı Belgesi ve Ödül Verilmesine Dair Yönergenin 5 inci maddesi kapsamında başarı belgesi verilmesi için okul müdürü tarafından il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne teklifte bulunulabilir."

"Dış Değerlendirme" başlıklı 9. maddesi; (1) Yönetici ve öğretmenlerin sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerini izleme ve değerlendirme çalışmaları dış değerlendirme kapsamında müfettişler tarafından yapılır... (3) Dış değerlendiriciler; yönetici ve öğretmen hakkında yaptıkları izleme ve değerlendirme sonucunda EK-1 “İzleme ve Değerlendirme Formu” doğrultusunda EK-3 “İzleme ve Öneri Raporu” düzenler. Raporda getirilen teklifler, iç değerlendiriciler tarafından öğretmene ilişkin okul temelli mesleki gelişim planının yapılmasında/uygulamadaki planın revize edilmesinde esas alınır. Hakkında “İzleme ve Öneri Raporu” düzenlenen öğretmen ve görev yaptığı kuruma ait bilgileri içeren listeler müfettişin görevli olduğu Başkanlığa teslim edilir. (4)

*Dış değerlendiriciler tarafından öğretmenin mesleki gelişim ihtiyacı olduğu kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında okul temelli mesleki gelişim planının hazırlanması ve valilik/Millî Eğitim Akademisi tarafından düzenlenen/düzenlenecek hizmet içi eğitim programlarına alınması yönünde teklifte bulunulur. -(4) (Değişik: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) Yapılan izleme ve değerlendirme sonucunda öğretmen hakkında, "Kabul Edilebilir" ve/veya "Geliştirilmesi Gerek" kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında okul temelli mesleki gelişim planının hazırlanması önerilir. Ayrıca, "Geliştirilmesi Gerek" olduğu kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında öğretmenin hizmet içi eğitim programına alınması önerisinde bulunulur. "Kabul Edilebilir" kanaatine ulaşılan izleme alan/alanlarında da öğretmenin hizmet içi eğitim programına alınması önerisinde bulunulabilir.-(5) Okul müdürünün sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerinin dış değerlendirici tarafından izlenmesi ve değerlendirilmesi neticesinde, mesleki gelişim ihtiyacının ortaya çıktığı izleme alan/alanlarında hizmet içi eğitim programına alınması önerisinde bulunulur. (6) Dersleri izlenen yönetici ve öğretmenlerin mesleki yeterliliği konusunda onaylı ders denetimi yapılmasını gerektirecek durum/durumların tespiti halinde **gerekli iş ve işlemler başlatılır.**-(Ek ibare: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) izlemeyi yapan müfettiş tarafından gerekli iş ve işlemler başlatılır. (7) Değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında "Yeterli" olduğu kanaatine ulaşılan öğretmenlere, okul temelli mesleki gelişim çalışmalarında rehberlik yapma görevi verilmesi teklifinde bulunulabilir. -(7) (Değişik: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) Değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında "Yeterli" düzeyde değerlendirilen öğretmenlere, rehberlik görevinde bulunabileceğine kanaat getirilen izleme alan/alanlarında okul temelli mesleki gelişim çalışmalarında rehberlik yapma görevi verilmesi önerisinde bulunulabilir. -18/06/2025 tarihinde yapılan değişiklikle 8. fıkra eklendiğinden **dava konusu edilen 8. fıkra 9. fıkra olmuştur.**- 8)/ 9) Müfettişlerce, izleme ve değerlendirme sonucunda tüm izleme alanlarında "Yeterli" olduğu kanaatine ulaşılan ve istekli olarak okul temelli mesleki gelişim planı çerçevesinde rehberlik görevini tamamlayan yönetici ve öğretmene, Millî Eğitim Bakanlığı Personeline Başarı, Üstün Başarı Belgesi ve Ödül Verilmesine Dair Yönergenin 5 inci maddesi kapsamında başarı belgesi verilmesi için teklifte bulunulabilir."*

"Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinlikleri ve Öğretim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi" başlıklı 10. maddesi; "(1) İç ve/veya dış değerlendirme neticesinde mesleki gelişime ihtiyacı olduğu kanaatine ulaşılan öğretmen için gelişim ihtiyacı olan izleme alan/alanlarında okul bünyesinde okul temelli mesleki gelişim planlaması yapılır...(3) Öğretmenin mesleki gelişim ihtiyacının giderilmesine ilişkin planın hazırlanması, uygulanması ve takibine ilişkin iş ve işlemler okul müdürü tarafından yapılır."

GEÇİCİ MADDE 2 - "(1) Bu Yönergedeki usul ve esaslar, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında öğretim programı değişen ve ilk defa 2024-2025 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan (Değişik: 18/6/2025 tarihli ve E-93398216-663.02-134004167 sayılı Makam Onayı) okul öncesi, 1, 5, hazırlık ve 9 uncu sınıflardaki dersleri okutan öğretmenlerin sınıf içi etkinlikleri ve öğretim faaliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve rehberlikte bulunulması çalışmalarında esas alınmak üzere kademeli olarak uygulanır."

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Normlar hiyerarşisinde anayasal ve yasal düzenlemelerden sonra gelen idari düzenlemeler bir kanun hükmüne dayalı olarak hazırlanır ve kanun hükümlerine açıklık getirilmesi suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanır. İdarelerin düzenleme yetkisinin, yasalarla getirilen hükümleri aşacak veya daraltacak bir biçimde kullanılamayacağı idare hukukunun en temel ilkelerindendir. Mevzuat belirleme tekniği açısından da, idarenin yasayla kendisine verilmiş olan görevleri idari metinlerle düzenlerken, bu görevlerin gerektirdiği teknik detayların belirlenmesi noktasında takdir yetkisine sahip olduğu açıktır.

Kamu hizmetinin etkin ve verimli şekilde yürütülebilmesi için gerekli önlemleri almakla yükümlü olan idareler, değişen koşullara ve oluşan hizmet ihtiyacına göre normlar hiyerarşisine aykırı olmayacak şekilde, hizmette etkinliğin sağlanması için gerekli önlemleri alma, bu kapsamda mevzuat değişikliği yapma hususunda da takdir yetkisine sahiptirler.

Normlar hiyerarşisine göre kanundan sonra gelen yönetmelik, genelge, tebliğ, talimat gibi düzenlemelerin ancak kanunda verilmiş olan hakkın kullanılmasının **açıklanması ile ilgili olacağı**, bu metinlerde kanun ile verilmiş olan hakkı genişletici veya daraltıcı mahiyette hükümlere yer verilemeyeceği hukukun genel ilkelerindendir.

Nitekim, tebliğ, genelge ve yönerge gibi düzenleyici işlemler; bir yönetmeliğin veya üst hukuk normlarının uygulanmasını göstermek amacıyla ve onlara aykırı hükümler içermemek şartıyla buralarda gösterilen usul ve yöntemleri **"açıklayıcı"** hükümler taşıyan, **yeni bir yöntem ve usul getirmeyen ve dayanağı mevzuattaki hükümler dışında yeni bir düzenleme içermeyen** genel düzenleyici işlemlerdir.

Yukarıda yer verilen normlar hiyerarşisi ilkesi doğrultusunda uyuşmazlık değerlendirildiğinde; 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun "Mesleki gelişim" başlıklı 19/5. maddesinde yer alan "Öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü uyarınca, öğretmenlerin ve yöneticilerin

mesleki gelişimlerinin öncelikle çıkartılacak yönetmelikle belirleneceği açıkça hüküm altına alınmış olup; bu doğrultuda Millî Eğitim Bakanlığı Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği yayınlamıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat ve dava konusu Yönerge bir bütün olarak ele alındığında, öğretmenlerin mesleki gelişimini sağlamak amacıyla, iç değerlendirme ve dış değerlendirme yoluyla, sınıf içinde derslerin izlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda öğretmenlerin "Yeterli", "Kabul Edilebilir" ve/veya "Geliştirilmesi Gerek" şeklinde üç kategoriye ayrıldığı ve bu kategorilerin karşılığı olarak öğretmenlere hak ve ödevler verildiği; bu hususta yine okul müdürüne, zümre başkanına da bazı hak ve ödevler verildiği anlaşılmıştır.

Buna göre; her ne kadar, derslerin izlenmesi ve değerlendirilmesi hususunda usul ve esasların belirlenmesi amacıyla davalı idareye, Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile yetki verilmiş olsa da; değerlendirme sonuçları dikkate alınarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasların 7528 sayılı Kanun'un 19/5. maddesi uyarınca çıkartılacak yönetmelikle belirlenmesi gerektiği; Millî Eğitim Bakanlığı Personeli Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, dava konusu Yönerge'nin dayanağı olmadığı gibi, bu Yönetmelik'te Yönerge'yle getirilen ve öğretmenlerin yeterlilik seviyelerinin belirlenmesine ve bu belirlemelere göre uygulama yapılmasına yönelik sisteme ilişkin hükümlerin bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu Yönerge'denormlar hiyerarşisine göre üst hukuk normlarına uygunluk görülmemiştir.

Ayrıca, dava konusu işlemin, hukuka aykırılığının saptanmasına rağmen icrailiğinin devam etmesi, tüm işlem ve eylemlerinin hukuka uygun olduğu karinesine dayanan hukuk devleti ilkesine aykırı bir durum oluşturacak, ilgililer nezdinde güven zedelenmesine yol açacak ve dava sonunda verilmesi olası iptal kararına rağmen, işlemten önceki halin iadesi bakımından telafisi güç zarara neden olacaktır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6352 sayılı Kanun ile değişik 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşulların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından; "Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinlikleri ve Öğretim Faaliyetlerinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine İlişkin Yönerge"nin **YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA;**

2. Bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren **yedi (7) gün** içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, **01/04/2026** tarihinde **oyçokluğuyla** karar verildi.

(X) KARŞI OY :

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 5. maddesinde; öğretmenlerin meslektaşları ile işbirliği yapacağı, mesleki açıdan kendini geliştireceğinin düzenlendiği, 6. maddesinde; yöneticilere denetim ve liderlik görevinin verildiği, 19. maddesinde; Bakanlıkça mesleki faaliyetlerinin yapılacağı, yapılan mesleki faaliyetlerinin düzenli olarak izleneceği, değerlendirileceği ve değerlendirme sonuçlarının dikkate alınacağı hususunun düzenlendiği, öte yandan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 508. maddesinde de; Bakanlığın görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabileceği kuralına yer verilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ve Milli Eğitim Bakanlığı

Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile davalı idareye derslerin izlenmesi ve değerlendirilmesi hususunda usul ve esasların belirlenmesi amacıyla yetki verildiği hususu da açıktır.

Dava konusu Yönerge bir bütün olarak ele alındığında, öğretmenlerin, mesleki gelişimini sağlamak amacıyla iç değerlendirme ve dış değerlendirme yoluyla sınıf içinde derslerin izlenmesi ve değerlendirmesi sonucunda öğretmenlerin "Yeterli" "Kabul Edilebilir" ve/veya "Geliştirilmesi Gerek" şeklinde üç kategoriye ayrıldığı ve bu kategorilerin karşılığı öğretmenlere hak ve ödevler verildiği (başarılı öğretmenlerin ödüllendirilmesinin amaçlandığı), yine okul müdürü ve zümre başkanına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı anlaşılmıştır.

Bir hiyerarşik normlar sistemi olan hukuk düzeninde, alt düzeydeki normlar, geçerliliklerini üst düzeydeki normlardan almaktadır. Normlar hiyerarşisinin en üstünde Anayasa bulunmakta, daha sonra gelen kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri geçerliliğini Anayasa'dan, yönetmelikler ise geçerliliğini kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden almaktadır. Dolayısıyla bir normun, kendisinden daha üst konumda bulunan ve dayanağını oluşturan bir norma aykırı veya bunu değiştirici nitelikte bir hüküm getirmesi mümkün değildir.

İdarenin düzenleme yetkisinin, Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, yönetmelik gibi üst hukuk normlarına aykırı hükümler içermedikleri sürece, yönerge, tebliğ, genelge gibi adsız düzenleyici işlemlerle kullanılmasında kamu hukuku yönünden herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Bu durumda, derslerin izlenmesi ve değerlendirilmesi hususunda usul ve esasların belirlenmesi amacıyla davalı idareye yukarıya yer alan üst hukuk normlarıyla yetki verildiği göz önünde alındığında, bu amaçla düzenlenen dava konusu Yönergenin idarenin düzenleme yapma yetkisi sınırları içerisinde kaldığı ve normlar hiyerarşisine uygun olduğu sonucuna varıldığından, aksi yönde oluşan çoğunluk kararın katılmıyoruz.